

Kéziratok, a melyek nem adatnak vissza ide küldendők: „MURAVIDÉK“ szerkesztősége Murska Sobota, Alexandrova c. :-: :-: 202. szám. :-: :-: Postatakarék számla száma 12980. Laptulajdonos: KUHÁR ISTVÁN.

MURAVIDÉK

Politikai, gazdasági és társadalmi hetilap.

Megjelenik minden vasárnap. Előfizetési ára negyedévre belföldön 15 dinár, külföldre 18 Din. Amerikába 20 Din. Hirdetési ár □ cm-ként: szöveggözt és nyilttör 1.50 dinár, rendes 1.— Din., apróhirdetés 0.70 Din. és az illeték. Többszörinél engedmény.

VIII. Évf.

Murska Sobota, 1929. február 10.

6. Szám.

Békesség.

Irta: HÁRI LIPÓT ev. lelkész.

Békesség! Milyen különösen hangzik ez a szó. Éppen most a mi napjainkban, midőn az emberek még mindig elkeseredett haraggal törnek egymásra. Ezek és ezek élete kockán s a láztól vonagló föld hátán nincs talp alattnyi hely, melyen biztosak lehetnének az emberek arról, hogy békességük lesz.

Békesség alatt sokan olyan dolgot értenek, ami nem igazi békesség, hanem valami egyéb. Csendesen alszik bölcsőjében a kis gyermek s mondják, hogy az az igazi béke. Pedig ez csak az öntudatlanság nyugalma. Békésen nyugosznak egymás mellett a csatamezőn barátnak és ellenségnek holt teste s azt mondják, hogy ez a teljes békesség. Pedig ez — csak a halál nyugalma. Elszigetelt helyen gazdagságban nyugodtan él a vagyonos ember s azt mondják — gazdag és békessége van. Pedig ez, csak a megelégedés és azonnal oda lesz, mihelyt a biztosítottak látszó jólét alatt meginog a talaj.

Mi azonban olyan békesség után áhítunk, hogy amidőn körülöttünk zug a vihar, mi akkor is rendületlen nyugalommal meg tudunk állni, midőn a diadalmaskodni látszó veszélyek ostorcsapásai között is nyugodt fenséggel tudunk előre haladni a szenvedés útján és akkor az az út a halálán át is az életre vezet. Ez a békesség, mely jólétben és szegénységben, a nyugalom verőfényében és a háboru fergetegében mindig egyaránt azoké, akiknek lelkében és életében az élő hit ereje lakozik és munkálkodik.

Ez a békesség azonban nemcsak nagy kötelességet is jelent. Jelenti azt a kötelességet, hogy gondoskodnunk kell arról is, hogy embertársaink, a világ számára is megszerezzük azt az igazi békességet, mely nem a tétlenség nyugalma, hanem az egymást szerető embereknek az Isten és a társadalom dicsőségére való vállvetett munkálkodását eredményezi. Mondanom sem kell, hogy e kötelesség betöltése harccal, küzdelemmel jár.

Ez a lap harcolni, küzdeni akar Prekmurje népe érdekében s így véreink közé el akarja hoz-

Vigság napjai.

Irta: HÁRI LIPÓT ev. lelkész.

Suhog a selyem, illan a párföm, kacag a jókedv a Karnevál herceg napjaiban. A farsang a vigság klasszikus időszaka. Felemeljük-e tiltakozó szavunkat széles jókedve, gyors ütemű tánc ellen? Krisztus sem ismert világgűlöletet. Messze járt tőle a napkelet sirdogáló világfájdalma, ő nem akart kiszáradt ászkétákat. Kereszténység és öröm, e két fogalom nem ellentétes, hanem rokon egymással, miként a kikelet és a nyomában fakadt virág. Apostola pedig fejedelmi bőkezűséggel odaadja az embereknek az egész világot, kitar minden ajtót, felnyit minden sorompót, minden a tiétek: a pipacsos rét, az árnyas erdő, a felhőktől körülgomolygott bércek, a tengerszemek, a mélységben hallgató gyémántok, kelet selyme, Sírász rózsaoalaja . . . minden, minden tiétek.

Parányi kicsiny tárgy egy arany jegygyűrű, mely egy leánynak ujjára simul, szerény terjedelmű tárgy és mégis hogy megszorítja egy hajadonnak életét, hogy megszűkül reá nézve a világ, hogy becsukódnak reánézve némely kapuk. Nem mehet oda, ahová csak völegényének megbántásával mehetne, nem teheti azt, mit a kérője iránti szeretete megtilt. Így szűkül meg a gazdag, nagy világ a keresztény emberre nézve e szó által: ti pedig a Krisztusé vagytok. Minden a mienk, minden után kinyújthatjuk a kezünket és mégis nem nyújthatjuk ki azután, amitől Jézus, mint tisztalantól elfordulna, mindenüvé mehetünk és mégsem mehetünk oda, ahová Jézus nem tudna bennünket elkísérni. A keresztény embernek magával kell hívnia szórakozásaihoz Jézust, hogy testet-lelket felüdítő szórakozásaiban

ni az igazi békességet. E lap harcolni, küzdeni akar vidékünk, népünk sötét hatalmaival szemben. Nehéz időket élünk, véres harc tépi, szaggatja évek óta az emberiséget. Meggyalázva minden eszmény, kicsufolva minden igazság, gyászban minden szeretet. Ha valamikor, akkor most úgy látszik, hogy valóban elveszett a szeretet, az igazság, a jóság, a békesség diadalma. Elcsüggedünk-e? Nem! Bizzatok! Fel a szivekkel. Sötétségen és gyáson, halálán át a diadal mégis csak azé,

is nemes maradjon, s emelkedett gondolkodású.

De ki volna képes arra, hogy mindig, szünet nélkül örüljön és ismét csak örüljön? Ki hord állandó mosolyt, verőfényt a szívében? Hányan járnak lehorgasztott fővel, csüggeteg lélekkel útjukon? Mily ijesztő fekete hegyekbe nőnek a búbanat, a tört reménység érzései az öröm parányi por-szemei mellett! Hányan felejtettek el kacagni, hány arcon fagyott meg a mosoly mindörökké! Miért oly örömtelen a ma emberének élete? Mert nem jár iskolába Jézushoz, aki megtanít a pacsirtával felszállni a föld porából, fel egészen a hárány felhők közelébe és éneket zengeni az Úrnak, bizodalmat, bátorságot meríteni az Istenközelség magasságaiban.

Kontár a ma embere és kontár vigságos öröme is. Kavargó a párok gyors ütemű táncban Karnevál herceg körül, miként a könnyű hó-pelyhek a szélrgatagban, de oly kevés a tükrös termekben az ártatlan öröm, a tiszta öröm, oly sok szenvedély-láng csap fel a muzsika ütemei nyomában. Pedig olyan az öröm, mint a fehér szárnyú lepke, a szenvedély emésztő tűz lángja halálát okozza, ne csodálkozzék azért senki, hogy a mai emberöltőben oly sok a fáradt, unott, fásult lélek, kik az öröme úgy tekintenek vissza, mint a boldog gyermekkorra: volt, de nincs többé!

Egy szót sügtak a démonaikak a jelenkor ifjúságának fülébe, hogy megrontsák annak I lkét: ezt az átkos szót: Siess! Siess élni! Ilyen esztelen sietséget még nem látott világ, mint sivár jelenünk. Rohan az ifjúság, pedig még a legénytoll sem pelyhedzik az állán; fél hogy elkésik a

aki szeretetben jár és az igazságnak és békességének szolgál. Bizzatok! Az Ur békességének napja diadallal tör át a jelen sötét éjszakáján is.

Ezt a békességet akarjuk szolgálni, terjeszteni és az emberek életébe belevinni. Ti pedig Prekmurje szabadon gondolkodni tudó emberei legyetek támogatói e lapnak, hogy ez annál jobban tudja érdekeiteket védeni és a helyes uton vezetni. S így egymást támogatva és tanácsokkal ellátva végre elnyerjük az óhajtott boldogságot és békességet.

leánysereg, — óh átkos pokol — izenet cseng a lelkükben: „siess élni“ és a rászédettek megöregszenek idő nap előtt, megvénhednek, mielőtt ifjak lettek volna, teher lesz vállukon az élet, mielőtt igazán rózsalánc lett volna!

Mint virágkehely a napsugár után, úgy kívánczik az emberszív az öröm után. És úzi az örömet déval társaságban, mámoros italasztalnál, perzselő, izgató bűnös szerelem útjain, lármás piac tarkabarkaságaiban, a művészet múzsatemplomában, díszes előkelő állás hatalombírázásában, — minden hiába, az öröm fut előle, kisziklik a kezéből.

Csalóka görögött az öröm, melyet a bűn kínál rövidéletű az üdv, mint busvégzetű lepke pár percig tartó keringője nyári gyertyafény körül, mit a szenvedély nyujthat, rontás, balvégzet leleskedik az emberre mindenütt „a tilos“-ban, tiszta zavartalan öröm nincs másutt, csak a tiszta utakon, világos ösvényeken. Aki erre a mesgyére lép, ahol naponként Jézussal lehet találkozni, az meg fogja tanulni a nagy művészetet: szünet nélkül örülni, az örömtűzeket fog gyujtani még akkor is, ha kenyérmorzsnál egyebe nem volna, örülni fog tudni a piciny virágnak, örülni minden napnak, örülni az egész életnek.

Karnevál időz köztünk. Öröme hivatgat. De ne feledd: csak addig éred el kezdeddel az örömet, míg a másik kezdeddel Jézus karját tartod, de menekül előled mint Tantalus szája elől a megátkozott gyümölcs, ha Jézus kezét elbocsátod. Vedd hát, tied az egész világ, csak egy megszorítás: te pedig a Krisztusé vagy!

Uj pápai állam.

Olasz kormány és a Vatikán között — állítólag megegyezés jött létre az új pápai államot illetőleg. Eszerint a kormány elismeri a pápát mint szuverén fejedelmét a pápai államnak, mely területileg Szt. Péter templomból, vatikáni palotából s néhány négyzet mérföld körzetből áll a Szt. Péter elővárosi állomással.

A pápa eddigi birtokaiért, melyek így az új pápai államon kívül esnek, az olasz kormány egy milliárd lírát fizet. Vatikáni hivatalnokok az új pápai állam polgáiraivá válnak. A vatikán kötelezi magát, hogy hivatalnokai kinevezésénél elsőbbségben az olasz polgárokat részesíti. Pápai államot 1870.-ben szüntették meg az olaszok, s azóta nem hagyják el a pápák a Vatikánt. Pápai állam 1859.-ig 41.400 km² és 3 millió lakosu volt, 1860.-tól 70.-ig már csak 12.000 km²-rel 700.000 lakóssal rendelkezik.

Politikai hírek.

Belpolitika: A király Őfelsége kihallgatáson fogadta dr. *Srkulj* zágrebi polgármestert, kinek kijelentette, hogy belátható időn belül hosszabb tartózkodásra Zágrebba fog jönni. — **Zsivkovic**s miniszterelnök rendeletet adott ki, mely szerint a részegeskedő hivatalnokok ellen a legszigorubbann kell eljárni. Elrendelte azt is, hogy a hivatalokban általában kötelező a hivatalos munka 8—12 és d. u. 2—6-ig. — Az egyenes adók vezérigazgatósága rendelete felhívja az egyes adó-intézőségeket, hogy minden adóügybeni protekciónak szigorúan vessenek véget. — A földművelésügyi miniszter törvénytervezetet dolgozott ki egy földmives bank felállítására, mely hivatva volna állami felügyelet alatt olcsó földmives hiteleket folyósítani. A szövetkezeti központok országos szövetege a tervezettel meg van elégedve. — Jugoszlávia és Bulgária közt a közeledés minden jele megnyilvánul. A határok Bulgária felé megayılottok. — Szlovéniában általános megnyugvást és megelégedést szült dr. *Pitamio*, a ljubljanaai egyetem nyilvános rendes jogi tanárának washingtoni követté való kinevezése.

Kisántánt konferencia a kisebbségi kérdéstről illuzsén lesz, de még csak júniusban, pedig sürgős segítség kellene már mostan. Csak jobb lehet.

A csehszlovák miniszterelnök lemondott, utóda Udrzal hadügyminiszter lett.

Briand francia külügyminiszter spanyolnáthában megbetegedett.

A párisi román kölcsön tárgyalások jó eredménnyel végezték. 12 millió dollárt kapnak.

A Német-Lengyel gazdasági tárgyalások megszakítottak, mert a lengyelek nem is reagálnak a németek ajánlataira.

Az orosz-lengyel-román meggyezés meghiusult. Ugyanis az oroszok felkérték a lengyeleket és románokat kelet-európai békekötésre. A lengyelek kitérő válaszokat adnak, a románok pedig csak azon esetben írják alá a Kellog paktumot, ha az oroszok lemondanának Besszarabiáról. Ezért a moszkvai félhivatalos lap „Izvesztija” élesen elítéli őket egy vezető cikkben. Az oroszokat a kellogozásra az amerikai bankárok bírták, akikről kölcsönt akartak felvenni. Az angolok is serkentőleg hatottak, mert az esetben velük a diplomáciai összeköttetést újból felvetették volna.

Politikai szemle.

Politikáról írni ma mit lehessen, mikor az teljesen háttérbe szorított, s az alkotó munka lépett helyébe. A politikai pártok nagy része már feloszlattatott, a még fel nem oszlottakra pedig ugyanez vár, vagy a teljes télenység jutott nekik osztályrészlül.

A hét eseményei közt legfontosabb Király Őfelségének az a nyilatkozata melyet Sauerweinnak, a párisi tekintélyes újságírónak tett, s a mely a mai helyzet szükségét oly szépen és fenségesen megrajzolja. Kitéleentésével a parasztpárt szabotálását és az alkotó munkától való elmaradását el itéli, mert még akkor sem jogos, ha a sajnálatos parlamenti esemény őket közvetlenül is érintette. A hatalmon levő pártok diktáló politikája inkább nevezhető diktaturának, mint a mai helyzet, — mondja tovább Őfelsége — mely a népem és nemzetem iránti szeretetem és felelősségem tudatába — csak bevezetése az államegység, jogbiztonság, gazdasági és pénzügyi helyzetünk ki és befelé való fellendítésére s egy igazi demokráciától áthatott parlamenti életnek a bekövetkezésére. Ha ezen misszióját a mai rezsim befejezte, ami nem

fog sokáig tartani, akkor egy új választási törvény megalkotásával átadtatik a munka az új parlamentnek.

Érdekes a mai helyzettel kapcsolatban a francia parlamentben a szocialisták részéről beadott az az interpelláció, melyben kérdezik a kormánytól, hogy mily viszonyban van a francia külpolitika Jugoszlávia mai politikájával. Az interpellációra jövő héten lesz megadva a válasz, s aziránt általános az a érdeklődés, különösen más államok részéről. Egyébként nemcsak a franciák, de a külföldi államai közt, kevés kivétellel Őfelségének ez az erőlyes, komoly és világtörténelmi jelentőségű elhatározása elismerésre talált ugy annyira, hogy államunk pénzügyi hitele már is megjavult. Ezt bizonyítja az a tény is, hogy külföldi kölcsön felvételére az előkészületek már is folyamatban vannak s a dinár megtartotta árfolyamát.

Messze idegenben.

(Egy tőlünk testileg elszakadt, de lelkiileg itt élő jelenleg amerikai testvérünknek alsó versbe kötött magyar nyelvű gondolatait a feletti jól eső érzéssel adjuk le, hogy el nem felejtett magyarul beszélni, sőt édes szavait, versbe tudta szedni. Szerk.)

Mura körül rejtőztem néha nyáron,
Hűvös árnyékban, tüzes napsugáron.
Amott elnéztem, Stájer kék hegyeit,
Murán inneni, csoda szép völgyeit...
S amint bolyongok, járva ide-oda,
Mintha kísérem, földöntuli csoda...

A sokminden, valóságban nincsen,
Amit érzek álmaidozva ébren.
Fehér, holdas, fényes, langyos éjen,
Muzsika zeng a magasból nékem.
Lelkemben ébred hívogató vágyam
S én e varázsnak valómat átadom.

Bárány felhők repülnek el felettem,
Eszembe jut ifjúkori életem,
Eszembe jut, óh de gyakran majd mindig.
Amottan a mureparti szép vidék...
Már nagyon sok idő, hej nagyon sok éve
Hogy a vándorbotot vettem a kezembe.

Varázsos vágyam, amely kinez mindig,
Eszembe hozza, régi Vend szépségit.
Előttem látom még a szép völgyeket,
A zöld erdőkben, szerte szórt tölgyeket,
A tiszta tornácon, szoptató anyákat,
Bölcsönket ringató, gyönyörű Hazánkat.

Óh Isten! Boldog az, aki érezni tud,
S akinek érzése, kifejezésre jut.
Én bár elszakadtam, onnan, t'án örökre,
Mégis csókot küldök, a szép ősi rögre.

NOVÁK JÓZSEF
Vescsicáról most Bethlehembem.

HIREK.

HETI NAPTÁR.

FEBRUÁR hó (28 n.) 7. hét.

Hó és hét napjai.	Róm. kath.	Protestáns
10 Vas.	Farsangv.	Elvira
11 Hétfő	Maria lurdi	Bertold
12 Kedd	Farsang	Lidia
13 Szerda	Hamvazó sz.	Ella
14 Csüt.	Báli-t vt.	Bálint
15 Péntek	Fausztin vt.	Fausztin
16 Szomb.	Juliaanna sz.	Juliaanna

Időjárás:

Herschel szerint: 9.—17. hideg de tiszta. Tapasztalatból: hó 12. és 13.-án erős szelek, 14—16. helyenként eső.

Vásárok:

Bogojinán . . . . február 15.-én

— Póstitai kinevezések. Szerződéses póstásoknak kinevezettek: Rankovcira: Horváth Lajos és az ujonnan létesített póstára Bogojinán Vogrinec István.

— M. szobotai vásár, mely f. hó 4.-én tartatott, teljesen pangott. A retendő hideg és nagy hó miatt a marha felhajtás lehetetlené vált, s a nép sem igen mozgult el otthona meleg kályhájától.

Szent Sebestyén.

Irta: KOLOSVÁRINÉ.

A Muravidék egyetlen temploma sem látszik oly messzire, mint a szent-sebestyéni. Tavasz ébredésének ünnepén (húsvét utáni másodvasárnap) nevezetes bucsú van ott.

Messze vidékről sereglik oda a nép. Nemcsak a katolikusok, hanem valláskülömbőség nélkül mindenki ott van.

Boldogtalan szerelmesek a szent helytől várják a segédelmet, hogy egymásék lehessenek; gyermektelen asszonyok a gyermekáldást.

Régmult időkbe vezet vissza a szent hely története. Egy régi legenda így adja elő eredetét:

Régesrég, mikor még a vend nép nagy és hatalmas volt, itt a vendységben, a mai Macskócon volt a vend király nyári lakása.

Hatalmas faépület volt földbástyával körülvéve. Ez pedig úgy be volt futtatva vad-szedér és csipkebokor indával, hogy azon ember fia áttörni nem tudott.

Itt lakott a király nyáron át. In-

nét járt vadászni a gáj rengetegébe, amely bővelkedett a nemes vadban.

Egy fia volt a vend királynak. Apja szemefénye, a nemzet büszkesége. Dálias a termete, fejedelmi a fellépése, rettenthetlen hős a csaták tűzében, ott-hon szelid jószívű, a szegény nép baján mindig segíteni kész. És ez a kiváló ifju királyfi mégis, de sok gondot adott édesapjának és az ország vezetőinek. Már harminc tavaszt látott és még mindig nem akart asszonyt hozni a házhoz, Szívét nem fogta a szerelem.

Sebestyén királyfi, így hívták, egyszer egy gyönyörű szarvast hajtott. A ravasz állat fogócskát játszott vele, maga után csalta egész a peccaróci határba, ott nyomtalanul eltűnt szemel elől. Sötét felhők tornyosultak az égen, az égbolt hirtelen elsötétedett, zivatar volt kitörőben. A királyfi fáradt volt és éhes. A kitörni készülő fergeteg elől is menekülnie kellett. Egy gyalogútra tért. Majd csak elvezeti valami emberlakta helyre, ahol megvonulhat, amíg a fergeteg elmúlik. A gyalogút egy forráskúthoz vezetett. Egy csodaszép lány merítette meg korsóit benne.

— „Hugom, nem adnál egy korty vizet?” — szólta meg a királyfi.

„Szívesen adok”. Felelte kedves egyszerűséggel a lány, de siessünk, mert mindjárt utól ér a zápor.

És a lány tisztességtudón előre bocsáta a királyfit, azután fel a hegynek, amíg egy nagy faházhoz nem érték.

Vendégfogadó ház volt ez. Balázs volt a fogadós, itt lakott a csodaszép lányával Katicával.

A fogadós a királyfit látásból jól ismerte, de szóba még nem keveredett vele eddig.

Most de megörült a nagy megtiszteltetésnek.

Legjobb borát hozta elébe. Az anyuk a legjobb ételt készíté amit tudott, Katica pedig oly kedvesen szolgálta ki, hogy a királyfit egészen elbűvölte. Kint cikázott a villám, dörgött az ég, hullt a zápor, bent lángra gyúlt két ifju szív.

Elállt a zápor. Bucsuzóul még egyszer felragyogott a nap, azután hirtelen leszállt a stájer hegyek mögé.

A királyfi menni készült, de amazok unszolták: maradjon itt; reggel biztosabb az erdőben járni.

Szívesen maradt. Rabja lett Katica kék szemének, bibor ajakának, édes mosolyának.

És azután többször jött. Mindig abban az időben, amikor Katicát a forrás kútnál találta; úgy mentek együtt föl a házhoz.

És midőn már szíve tuláradt megtörtént a vallomás, gyengéden megfogta a lány kezét; ez nem ellenkezett. Ajkára tódult a szó:

„Szeretlek angyalom, mondd, te is ugy szeretsz e, mint én téged?”

„Szeretlek én édes uram, de ne kérdd hogy menyire szeretlek, mert én azt neked ki nem mondhatom!”

Karjaiba zárta az ifju a lányt, és elcsattant az első csók a jegyváltás szent csókja. Azután ott az Isten szabad ege alatt esküdtek meg egymásnak: Hotomiglan, holtodiglan, mindörökké, ámen.

Ezután a királyfi minden szabad idejét Katicánál töltötte. A lány tiszta gyermekded lelke még inkább leigázta. Maga is sokszor azon vette magát észre, hogy fogócskát játszik vele.

Vagy vadvirágból font koszorút a lány, azzal koronázta meg. Ő a koronát a lányka fejére tette és boldogan gondolt arra az időre mikor az igazi fejedelmi koronát teszik erre a szépséges fejecskére. Polyt. köv.

— Eladó 35 évfolyam „Bibliothek der Unterhaltung des Wissens“ összesen 455 drb. könyv. Bővebbet Prekmurska Tiskarnában M. Sobotán.

— Kápláni kinevezés. Jerics Iván r. k. káplánt, volt orszgy. képviselőt, a maribori püspök, M. Szobota káplánjává nevezte ki.

— Kitüntetés. Öfelsége a király a Szent Száva rend IV. osztályával tüntette ki Kováts István murszka szobotai ev. esperest. — Gratulálunk.

— Križevci. Vasárnap, 1929. jan. hó 27.-én tartotta meg — a maribori közigazgatási hatóság ez ügyben kiadott rendelete értelmében, — a križevcii közegészségügyi körlet választmányának alakuló gyűlését. Az egybegyűlt közs'gek előljárói elnöknek egyhangulag Dsubán József igazgató-tanítót križevci lakost, helyettesül pedig Ziskó János birtokost és községi előljárót Šalovciról választották. A közegészségügyi választmány tagjai a körlethez beosztott 47 község előljárói, kik összesen 17.840 lelket képviselnek. A közegészségügyi választmány egészségügyi előadója Dr. Rituper Sándor križevcii körorvos.

— A „Tatárjárás“ Csakovecen. A múlt év dec. 30.—31.-én, a csakoveci s. c. műkedvelő előadást rendezett, melyen Kálmán „Tatárjárás“ operet került színre. A közönség kérésére, ismételni kellett ezen év. jan. 26.—27.-én. Az összes jegyek, már előjegyzésben elkeltek. A műkedvelők közül, különösen kitűntek: Binder Gizi bájós, Wohlsein Anus és Gerstmann Borika első rangú, Meider komikus és Weimer játéka, majd Majhen kellemes bariton hangjával. Az előadást reggelig tartó táncmulatság zárta be. Mivel a műkedvelők, a környékről több meghívást kaptak, ezen meghívásoknak eleget tesznek (Nekünk se ártana, ha meghívásunkat őket a szebb idők beálltával. Szerk.)

— Szombatról vasárnapra febr. 2.-án volt Muravidéken a legnagyobb hideg, amely helyenként elérte a 32 fokot. Éjfél után már 21 fokos volt a hideg, amely napkelte előtt süllyedt 32-re. Azután hirtelen emelkedett 18-ra.

— A hodosi önkéntes tűzoltó egyesület e hó 3.-án vasárnap tartotta ez évi farsangi mulatságát, amely úgy anyagilag, mint erkölcsileg nagyon kielégítően sikerült. Dacára a 30 fokos dermesztő hidegnek nagyon szép számmal vettek részt a mulatságon, ahol a fiatalság kénye-kedve szerint táncolt, az idősebbek pedig nagyon szépen eltársalogtak. Megjelent a mulatságon a szomszéd krplivniki önk. tűzoltó egyesület is, akik mind jó bajtársak; ők szintén jól érezték köztünk magukat. Az egyesület parancs-

noksága mindazoknak, akik megjelentek vagy bármiképp mulatságunk sikerét előmozdították, e helyen is hálás köszönetét nyilvánítja.

ORSZÁG-VILÁG.

— Kinában rettenetes földrengések pusztítanak, amelynek sok ezer ember esett áldozatul.

— Boszniában és Hercegovinában a nagy hideg mellett vihar támadt, mely után gyakori villámlás következett, s villám csapás sok tüzet okozott.

— Bicskázás. Két palicsi legény valamiképp összeveszett a supljáki kocsmában megtartott bálón. Szalma János oly szerencsétlenül szurta meg Venics Józsefet, hogy az önkivületi állapotba esett. Agyszurás, amely a fül alatt hatolt az agyba. Mindkettő kötelező természetű volt.

— Töltött fegyverrel nem szabad járni. Bosnyák Ferenc és Kopunovic Vecó tavankuti földművesek vadászat után a kocsmából hazafelé mentek. Egy sikos helyen elcsuszta, a töltött fegyver elsült és mindkettőjüket súlyosan megsebesítette.

— A diáksztrájk Szrbobrában azzal végződött, hogy a gimnázium hetedik osztályában levő sztrájkosító tanulóit egy évre kizárták minden gimnáziumból. Ezen miniszteri döntést az egész ország gimnáziumaiban fel kell olvasni.

— Sulya Ádám szombori cukorkakereskedő agyonlőtte magát, mert nem lett egy szombori urilány az ő felesége, hanem a leány szülei mást szemeltek ki leányuknak, aki őt el is vette. Ebből bánatában — az egyébként szorgalmas ember — eldöbta életét.

— Az amerikai alkoholok igen rosszszak, számos mérgezést okoznak. Az alkoholmérgezések száma a m. évben 1565-re emelkedett. Állítólag annyit isznak, mintha nem lenne szeszitalom.

— Madagaszkár és Franciaország között a Szahara sivatag felett légi összeköttetés létesül.

— A széngáz megölt Mosztárban egy hetven éves asszonyt és annak tizenkét éves unokáját. Mindketten nyolc napig feküdtek holtan a szobában, míg a levélhordozó rájuk nem talált.

— Amerikában két gazdag fiatalember nem tudta mit kezdjen unalmában, hogy feltűnőn szórakozhasson. A rendes mulatást mint közönséges apróságot a nagy vagyonuk mellett megúnták. Tehát felültek autójukba és vadul szágultak végig az utcákon, közben a lámpákat szétlődték, a kárt a nagy vagyonukkal kifizették. Végre rablásban találták élvezetüket. Ha a megtámadott védekezett, lelőték. Ezért bíróság elé kerültek, ahol a halálos ítélet kimondatott és jogerőssé vált. Márc. 15.-én lesznek kivégezve.

— Sajtó útján rágalmozásért két év és nyolc hónapi büntetés. Szavkovic Miodrag a »Jedinstvo« szerkesztője támadó cikke miatt, melyből rágalmozási és becsületsértési per támadt, másodfokon két év és 8 hónapi börtönre és tizenhátezer dinár pénzbüntetésre ítéltetett.

Mezőgazdasági munkások figyelmébe.

Elvállaltam a munkát a mi állami uradalmunkban Bellében Ez-n uradalmat talán minden prekmurci munkás ismeri, mert ott az elmúlt években kisebb fáradsággal többet kerestek munkásaink, mint bármely más uradalmunkban.

Azon munkások, akik az idén ismételtelen oda szerződnek el munkára, biztosak lehetnek, hogy az elmúlt éveknél is többet fognak keresni.

Nemcsak hogy, meg lesznek elégedve keresetükkel, hanem a vezetésem alatt levő munkásokról gondoskodni fogok, hogy keresetüket haza is hozhassák és akkor meg fognak győződni arról, hogy nem szükséges minden évben messzebb és messzebb, más államokba menni, a családjuk és maguk télrevalóját megkeresni, mert azt itthon is megszereshetik. Természetes, hogy keresetüket meg kell becsülni és nem elprédálni, akkor soha sem lesz panaszuk sem a munka hiány miatt, sem a munkaadóra, sem az államra.

Munkások! Szerződjenek Bellébe, mert ott nemcsak úgy fogják érezni magukat mint otthon, hanem egyszer és mindenkorra kereseti forrásuk

lesz. Ha azt az idén elveszítük — azt hiszem — a következő évekre nem lesz alkalmunk, hogy azt vissza szerezhessük. Tehát gondolják meg jól és győződjék meg jelen esekben, hogy a munkások érdekéről van szó és nem a saját érdekéről, mert nékem módomban van az oda szükséges munkásokat más vidékről is felfogadni és így önök prekmurjel munkások mindenkorra elveszítik a fontos helyet, a munkapiacot.

Akik ismernek, meg vannak győződve, hogy érdekeiket, a munkások érdekeit, mindig védtem és az idén is védeni fogom. Nem adok alkalmat arra, hogy vezetésem alatt levő munkásokat kihasználni, megkárosítani engedjem és előre ígérem, hogy ellenem nem lesz egyetlen igazságos panaszuk, amint hogy eddig sem volt a legkevésbé kifogásuk.

Tekintettel arra, hogy a szükséges gazdám és az algaiddám még ez idő szerint összeállítva nincsenek, így tehát még hirdetni fogom, hogy melyik pusztára és hol lehet majd leszerződni, beszegődni. Eladdig minden felvilágosítást megad a vállalkozó

GÁSPÁR JÓZSEF, Proszécska-vász.

tönnre és tizenhátezer dinár pénzbüntetésre ítéltetett.

— Államhajtózási igazgatóság két főtitkárjelöltet lekapcsoltak Beogradban, mert a pénztárban háromszáznegyven ezer dinár hiányt fedeztek fel. A vizsgálat folyik.

— Holnap hétfőn megkezdődik működését a kilenc kilóvattos beográdi rádió leadó állomás. Az anténa kisugárzási energiája két és fél kilovatt. Erősség és műsor változatosságát tekintve a közép Európában levő elsőrendű állomások közé fogják sorolni.

— Jugoszláviában új statisztikai törvény lesz.

— Egy teherautó bele szaladt Metzben a színházból lövő közönségbe; huszan megsebesültek.

Szerkesztő üzenete.

Íróinkat értesítjük, hogy a maribori főispán úr Óméltósága 26. 1. 1929. Pov. U. br. 119/1 sz. rendeletével megtiltotta az Olasz ellenes, izgatató vagy bántó közlemények szerkesztését.

B . . . stc urnak. Szives ajánlatát elfogadjuk, ha azt amire vállalkozni tetszik, meg tud felelni. Ennek tisztázása céljából tessék egy hónapig a „próba“ tudósítást megkísérlni, ha el bírja végezni, beosztjuk egyik rovat vezetésére. Hetenkint úgy küldje, önnek legolcsóbb módon: alkalmilag, vagy postán a félív papírosnyi mennyiségű péld. híreket, hogy az szerdái ide érkezzen.

R. Ferenc G. Szlavcsi. 1928-ban csekkel befizetett ápr. 15.-én 15 Din-t, júl. 9.-én 15 Din-t, nov. 8. án 15 Din-t, összesen 45 Din-t. Mivel a lap egy évre 60 Din.-ba kerül, azért a kiadó úr a csekket most úgy állította ki, hogy 1928. okt. 1-től 1929. március 31-ig szóljon. Azaz a múlt évről az utolsó három hónap, jelen évről az első három hó lesz kifizetendő.

Jobb házból való fiu
tanulónak
felvétetik LEGENSTEIN
GÉZÁNÁL (Royal Kavana)
Csakovec.

K I N O

V MURSKI SOBOTI

V NEDELJO 10. februarja
popoldne ob 3, zvečer ob 8 uri

U cirkušu života

Pustolovina u 6 činova.
TOM MIX.

V NEDELJO 17. februar

SVJETSKI POROČJ

1914—1918

Veličastvena drama u 9 činova
iz krvavih godina svjetskoga
razbojišta.

U gl. ulogama: George O'Brien,
Margaret Livingston, Madge Bellamy,
Walter Mc Grail.

VSTOPNINA: I. prostor 12 D.,
II. prostor 8 D., III. prostor 5 D.

Akumulátorokat töltsre
elfogad.

Lastnik kina
GUSTAV DITTRICH.

TORMA.

Hadi kórházban.

Az ezredorvos szigorúan megparancsolja, hogy Krányec Ferenc infantristának az ágyban feküdni kell.

Történetesen másnap Krányec-et meglátogatta a mennyasszonya. Hogy elbucszhasson tőle, felkelt és kikísérte a folyosóra a menyasszonyát. E pillanatban érkezett a katonai rendőrség.

Másnap a parancskönyvben a következő parancs volt:

„Büntetve lesz Krányec Ferenc infantrista, mert a folyosón egy nővel állva . . . találatott, ahelyett, hogy az ágyban feküdt volna.“

Vendéglőben.

„Nézze csak, szakácsné!“

Ebben a káposzta főzelékben egy kis rongy darabkát találtam! Mi az?

„Hát mit tetszik akarni az Uraságnak? Három dinár ára káposztába csak nem tehetünk egy egész seiyem kendőt?“

GAZDÁLKODÁS.

Gyümölcskertész.

Legelőbb kiszemeljük a helyet, hol fognak állni a fácskák és ezekre a helyekre egyenes karókat leszúrunk. Ezzel áttekintést nyerünk, hogy a jövő ültetvény (sorok) milyen külsejű lesz. A következő munka a gödrök megásása. Ez a munka, a lehetőség szerint már ősszel végeztessék. A gödrök egész télen át nyitva hagyandók, hogy a föld jól átfeleljen, s hogy az alsó réteg elegendő nedvességet felraktározhasson. A gödör legyen egy és fél-két méter átmérőjű és 60 cm. mély. A gödör alját kapaccsal jól porhanyítsuk fel. A gödör ásásából kikerült föld felső termékenyebb rétege a gödör egyik, az alsó holttréteg pedig a másik oldalára dobassék. Körülbelül 14 nappal az ültetés előtt a kiásott földet húzzuk a gödörbe és pedig olyformán, hogy a felső termékeny réteg földje a gödör aljára kerüljön, az alú kiásott terméketlen föld pedig legfelül jusson. Még mielőtt behúzzuk a földet a gödörbe, az ültetésre kijelölt helyre erős és egyenes karót verünk le, mely a csomótának első időben, támaszul szolgáljon. A karó azon része, mely a földbe kerül, kenessék be — nagyobb tartóság elérése céljából — kátránnyal, vagy tűzön könnyedén pörköljük meg. Minden gödörhöz arra a helyre, hol az ültetendő fácska gyökerei feküdni fognak két kosárnyi komposzt jön. Kinek ez nem áll rendelkezésére, helyettesítse a komposztot ugyanannyi jó termékeny földdel. Az így elkészített gödör vagy 14 napig így hagyandó, hogy a föld ezen idő alatt megülepedjék és hogy a fácskákat enutána szabályosan elültethessük. Aki a gödröket még meg nem ásta, tegye meg ezt azonnal, mielőtt az idő alkalmatlan lesz arra, hogy a földet ásni lehet.

A gödrök távolsága egymástól almafa ültetésnél 10 méter, körtefáknál 8 méter legyen. Ezen távolságok mellett a fák koronái később szépen terjeszkedhetnek, szép színű és egészséges gyümölcsöt hoznak, mert a levegő és napfény könnyen megjárhatják őket. A fák alatt még jócskán kapunk takarmányt is, mert a ritka fasorok az aljukat nem árnyékolják be nagyon. Sűrű ültetésnél a fa nehezen tenyészik, gyümölcse kevés, rendszeren csak zöld, nem eléggé érett, s így ritkán talál jó vevőre. A fa csak gyenge kaszálást ad, ezenfelül a tápláló értéke is gyenge, és iztelen úgyaanyira, hogy az állat nem szívesen eszi.

Ellenvélemény

István gazda takarmánypotlékok foszforsavas mész című cikkére.

(Folytatás.)

Aduknak, megmegadunk mindennap, bármilyen csekély foszforsavas meszet, ha abban az arányban nem adhatjuk meg, (mert a tudomány még e sötét kamrákba nem tudott bevilágítani), a hozzávaló, okvetlenül szükséges eddig csak részben ismert egyéb anyagokat is, mészfőlöslég áll be, amely tulságosan elmeszesíti a csontokat, az ereket, az egész szervezetet. A szarvasmarhánál a gyomrok nyálkahártyáján a mézlerakodás keménynyé teszi azok falát, hügykő, epekö keletkezésére hajlamosít. Agy, gerincagy, szív vese betegedhetnek. Megváltoznak a rendes kémiai folyamatok a legkisebb sejtekben, kizökken a rendes élet kereke a csapából az élet szekere oldalra jár az állat egészségének rovására: ismét kész a betegség, az időszült foszformérgezés, mézmergezés (ha megfelelő e kórságra kifejezés?). Kóros esetekben tuberkulózis, csonttörés, angolkór, csontlágylás stb. kívánatos ez a mézfelesleg. Ez a másik kórság, melyről le lehet szokni kezeléssel.

Ebből láthatjuk, hogy a kérdés nem olyan egyszerű, amilyennek az első pillanatban látszik. Egy kémikus értekezése fekszik előttem, mely az Európában az első helyen álló m. kir. állatorvosi főiskolától annak állattenyésztéstani intézetből került ki. E főiskolában olyan szerény, de lángeszű tanárok vannak, mint a hírneves Hutyra, Marek, Wellmann, Hetzel, Zimmermann, Fettich stb. Pld. Marek a Köztelek című lap 1928. évf. 98 sz. Wellmann annak 1927. évf. 24. 25 és 26. számában Mócsy az Állatorvosi Lapok 1925. évf. 13. sz.-ban irt e dolgokról. Az előttem fekvő Állatorvosi Lapok 1928. évf. 2. sz.-ban irt Urbánek vegyész. A sóforgalom nézőpontjából kifogásolható takarmányok mész és alkáli pótlásának kiszámításáról, amely annyira komplikált, hogy ha én azt ide leírnám ember- és állatorvoson kívül senki meg nem értené, hogyan kell kiszámítani a mézspótlást. Csak szemléltetőnek egy mondat álljon itt, amit Marek irt: „A tudományos tapasztalat azt mutatja, hogy a takarmányhamunak száz gramm száraz anyagra vonatkoztatva 125 mgr. egyenérték Ca 0-nak megfelelő lúgos-ságot kell feltüntetni. (Folyt. köv.)

KÖZGAZDASÁG. KERESKEDELEM.

Agrárválság.

Az agrárválság nemcsak nálunk, hanem egész Kelet- és Középeurópában mutatkozik. Romániában, Magyarországon, Lengyelországban is megakadt az állatértékesítés, de a gabona eladás is. Pedig az agrárállamoknak azok adják a főjvedelmet.

Mindenik állam ellenségesen és féltékenyen lesi a másik exportját a konkurenciát. Mindenik keres vevő államot, ahol elhelyezheti terményeit.

Csehszlovákia annak dacára, hogy politikailag nem szimpatizál Németországgal, mégis ott orientálódik. Ausztria eddig a Balkánról és Magyarországból szervezte be szükségleteit, ma szintén nyugatra fordul. Uglátszik Németország nagy gazdasági erejével magához tereli. Az évi forgalom Cseh és Németország között 68 milliárd korona, míg a Dunavölgy államaival 47 milliárd korona volt.

Ausztria Németországtól 117, Csehszlovákiától 327, Lengyelországtól 245, de még az Egyesült államoktól is 284 millió sillinggel többet vett, mint az előző évben. 141 millióval bevesebbét vásárolt Magyarországból, 227-el Romániától és 40 millióval Jugoszláviától. Érthető, hogy ezek a gazdaságilag gyengített államok vásárló ereje kihatással van Ausztria és Csehszlovákia ipari termékeire is, mert annyival kevesebb lesz tőlük véve. Ugy látszik tulprodukción van mindenfelé. Ezen a vevő utáni tálekedés, a gabona- és állatok árát egész Európában lejjebb fogja nyomni.

Bankbukás Beográdban. A Paliluska csődöt kért maga ellen, mert három millió dináros követeléseit (a gazdáknak váltóra kiadott pénzeke)t, a gazdák nem fizetik vissza ama téves hitük miatt, hogy ismét életbe lépett a régi szerbiai váltó törvény, melyszerint váltóadósságot a földművesen nem lehet behajtani.

A dalmáciai Szafid vállalat francia kézbe kerül. A vállalat a cement termelést fogja megnagyobbítani s így francia tőke kerül Dalmáciába.

Az alkohol fogyasztás általában csökkenőben van, mert vagy kétszázötvenezer literrel kevesebb fogyott mint múlt évben. Ennek fő oka nyilván a nagy pénzhányban keresendő.

A kivitelnk és behozatalunk múlt évben a következő volt: Január kivitelnk 4308 millió, behozatal 590 millió; február kivitelnk 439 millió, behozatal 590 millió; március kivitelnk 503 millió, behozatal 701 millió; április kivitelnk 428 millió, behozatal 605 millió; május kivitelnk 428 millió, behozatal 650 millió; június kivitelnk 454 millió, behozatal 590 millió; augusztus kivitelnk 693 millió, behozatal 645 millió; szeptember kivitelnk 692 millió, behozatal 713 millió; október kivitelnk 666 millió, behozatal 778 millió; november kivitelnk 642 millió, behozatal 706 millió. Csak e 10 hónapban volt 12227 millió dinár a passzív. Az 1927. egész évben 777 millió dinár volt a passzív. Ebből látható, hogy kétszer akkor a mérlegkevesbedlet.

Áru:

M. SOBOTA, február 8.

100 kg.	Buza	Din.	255—
»	Rozs	»	255—
»	Zab	»	250—
»	Kukorica	»	250—300
»	Köles	»	225—
»	Hajdina	»	200—
»	Széna	»	110—150
»	Bab cseres.	»	600—
»	vegyes bab	»	450—
»	Krumpli	»	85—100
»	Lenmag	»	500—
»	Lóhermag	»	2800—

M. SOBOTA február 8.

1 kg.	III.	II.	I.	prima
Bika	7—	8—	8-50	8-75
Üsző	7—	8—	8-50	8-75
Tehén	3—	4—	5—	6—
Borjú	—	—	—	12—
Sertés			15—	16—
Zsir I-a			29—	32—
Vaj				85—45
Szalonna			25—	28—
Tojás 1 drb.				1-25

Pénz.

1	Dollár	=	Din.	56—
1	Peso (S) Uruguay	=	»	55—
1	Márka Berlin	=	»	13-20
1	Frank Páris	=	»	2-15
1	Pengő Budapest	=	»	9-98
1	Schil. Bécs	=	»	7-99
1	Kor. Praga	=	»	1-67
Zürichben 100 Din =				9.1275 sfrk.

Szőlő karónak

való akárcrónk eladó. Bővebbet KAZÁR-nál Murszka-Szobotán.

Rádiók
Rádióalkatrészek
Lámpák, Batteriák
Puch
Biciklik
Motorkerékpárok
jutányosan kaphatók

Nemecz János
 vas és gépkereskedésben
Murska Sobota.

Gramofón

automatás egy dináros bedobásra beállítva ötven darab dupla lemezzel olcsón eladó VEZÉR-nél Martjancin.

Vsakovrstne sirove
in svinjske kože
k u p u j e
 po najvišji dnevni ceni
Franc Trautmann
Murska Sobota
 Cerkvena ulica 191.